

Rząd przyjął projekty ustaw podnoszących poziom bezpieczeństwa

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o działaniach antyterrorystycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przedłożony przez ministra spraw wewnętrznych i administracji. Projekt ustawy przygotowano w odpowiedzi na wzrost zagrożenia terrorystycznego na świecie. Jej podstawowym celem jest podniesienie efektywności działania polskiego systemu antyterrorystycznego, a przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa obywateli.

Nowe przepisy mają umożliwić lepszą koordynację działań służb i doprecyzowanie zasad współpracy między nimi, a także zapewnienie możliwości skutecznych działań w przypadku podejrzenia wystąpienia przestępstwa o charakterze terrorystycznym oraz odpowiedniego reagowania w sytuacji jego popełnienia. Rozwiązania przyjęte w ustawie mają także sprzyjać poprawie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni. Z kolei wprowadzone nowe procedury oraz obowiązki informacyjne i rejestracyjne przyspieszą proces decyzyjny, jeśli doszłoby do zamachu terrorystycznego w Polsce.

Większe uprawnienia szefa ABW w walce z terrorystami

Założono, że szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego będzie odpowiedzialny za zapobieganie zdarzeniom o charakterze terrorystycznym, czyli koordynację czynności analityczno-informacyjnych, podejmowanych przez służby specjalne oraz wymianę informacji przekazywanych przez: Policję, Straż Graniczną, Biuro Ochrony Rządu, Państwową Straż Pożarną, Służbę Celną, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, Żandarmerię Wojskową i Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.

Będzie także prowadził wykaz osób, które mogą mieć związek ze zdarzeniami o charakterze terrorystycznym, oraz oceniał bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych i prowadził centralny rejestr zdarzeń (np. ataków hakerskich) naruszających bezpieczeństwo tych systemów.

Aby skutecznie uniemożliwić finansowanie terroryzmu, szef ABW uzyska także dostęp do informacji i danych objętych tajemnicą bankową, których źródłem będą m.in. banki, towarzystwa ubezpieczeniowe i fundusze inwestycyjne.

Z kolei minister spraw wewnętrznych i administracji będzie odpowiadał za przygotowanie do zdarzeń o charakterze terrorystycznym, reagowanie w przypadku wystąpienia takich zdarzeń oraz odtwarzanie zasobów przeznaczonych do reagowania na nie.

Obowiązkowa rejestracja kart pre-paid

Ustawodawca postanowił też, że karty telefoniczne pre-paid mają być rejestrowane. Ich dotychczasowi posiadacze będą musieli przekazać operatorowi swoje dane w ciągu 6 miesięcy od daty wejścia ustawy w życie. Natomiast nowi nabywcy tych kart będą zobowiązani do podawania swoich danych od 1 lipca 2016 r. Ułatwi to identyfikację osób w sytuacji podejrzenia o terroryzm.

Kary za udział w szkoleniach terrorystycznych oraz szersze uprawnienia służb mundurowych

Projekt ustawy wprowadza nowe typy przestępstw, co stanowi odpowiedź na działania terrorystów przebywających do Europy z Syrii i Iraku. Przewidziano odpowiedzialność karną za udział w szkoleniach terrorystycznych, a także kary za wyjazdy za granicę w celu uczestniczenia w działalności terrorystycznej.

W celu zapobiegania lub zwalczania przestępstw o charakterze terrorystycznym, szef ABW będzie mógł zarządzić wobec cudzoziemca podejrzanego o działalność terrorystyczną, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące niejawne prowadzenie czynności polegających np. na rejestrowaniu jego rozmów telefonicznych, dostępie do jego przesyłek oraz korespondencji, w tym elektronicznej.

W przypadkach wskazanych w ustawie funkcjonariusze ABW, Policji i Straży Granicznej będą mieli prawo pobierania obrazu linii papilarnych lub utrwalania wizerunku twarzy cudzoziemca. Będzie to możliwe np. w przypadku podejrzenia nielegalnego przekroczenia granicy Polski lub nielegalnego pobytu w naszym kraju oraz podejrzenia związku ze zdarzeniami o charakterze terrorystycznym bądź uczestnictwa w szkoleniu terrorystycznym.

Założono, że w celu zapobiegania zdarzeniom o charakterze terrorystycznym szef ABW będzie mógł nieodpłatnie korzystać z danych i informacji zgromadzonych w rejestrach publicznych i ewidencjach. Chodzi o dostęp do baz danych prowadzonych np. przez: Policję, Urząd ds. Cudzoziemców, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Komisję Nadzoru Finansowego.

System stopni zagrożenia terrorystycznego

Projekt ustawy wprowadza także powszechnie obowiązujący i dostosowany do wymogów NATO czterostopniowy system stopni alarmowych na wypadek zagrożeń terrorystycznych oraz stopni alarmowych w cyberprzestrzeni (stopni CRP).

Jeśli zostanie wprowadzony jeden z dwóch najwyższych stopni zagrożenia terrorystycznego (III lub IV), to będzie można wprowadzić zakaz odbywania zgromadzeń publicznych lub imprez masowych na obszarze lub w obiekcie objętym oddziaływaniem stopnia alarmowego. W przypadku wprowadzenia trzeciego lub czwartego stopnia alarmowego jeżeli użycie Policji okaże się niewystarczające będzie można szybciej niż obecnie uzyskać wsparcie Sił Zbrojnych RP. Decyzję o użyciu wojska będzie wydawał minister obrony narodowej, na wniosek ministra spraw wewnętrznych i administracji. Decyzja ta nie będzie wymagała, jak dotychczas, zatwierdzenia przez prezydenta, lecz jedynie niezwłocznego poinformowania szefa rządu oraz głowy państwa. Prezydent będzie mógł jednak wydać postanowienie o zmianie lub uchyleniu decyzji, co przerwie działanie wojska.

Ochrona życia ofiar zamachu priorytetem

Wskazano również szczególne zasady użycia broni palnej w ramach prowadzenia działań kontrterrorystycznych. Chodzi o możliwość tzw. specjalnego użycia broni, które może prowadzić do śmierci zamachowca. Rozwiązanie to zwiększy skuteczność działań Policji w sytuacji wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym, ale będzie traktowane jako środek wyjątkowy i ostateczny, wykorzystywany jedynie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia ofiary. Projektodawca uznał, że ważniejsza jest ochrona życia ofiary niż sprawcy zamachu.

Możliwe zestrzelenie lub przejęcie drona

Zaplanowano, że bezzałogowy statek powietrzny (dron) może zostać zestrzelony albo nad jego lotem zostanie przejęta kontrola w sytuacji gdy przebieg lotu: zagraża życiu lub zdrowiu ludzi oraz chronionym obiektom, urządzeniom lub obszarom. Będzie to także dotyczyć podejrzenia, że dron zagraża bezpieczeństwu uczestników imprezy masowej lub może zostać użyty jako środek ataku terrorystycznego.

Źródło: KPRM